

Παγκόσμια ημέρα ποίησης -και Παγκόσμια ημέρα κατά του ρατσισμού

Η 21η Μαρτίου συνδέεται με τον εορτασμό πολλών “Παγκόσμιων Ημερών”, οι οποίες έχουν θεσπιστεί για να μας θυμίζουν πράγματα -σημαντικά ή και αυτονόητα- που πολλές φορές ξεχνάμε, υποβαθμίζουμε ή δεν κατανοούμε. Αυτήν τη μέρα, εκτός των άλλων, θυμόμαστε και την ποίηση, μια τέχνη “που βοηθά την κοινωνία να βρει και να ισχυροποιήσει την ταυτότητά της”, σύμφωνα με τη διακήρυξη της UNESCO.

Καθώς, λοιπόν, η ποίηση εκφράζει προσωπικά και συλλογικά αιτήματα, αγωνίες και επιθυμίες, αποτελεί σημαντικό όπλο στον αγώνα για την κατάργηση των ποικίλων διακρίσεων, των συγκρούσεων και της βίας και την καλλιέργεια των προϋποθέσεων για συνύπαρξη, αποδοχή και ειρήνη...

Με αφορμή και την επικαιρότητα, διαβάσαμε...

1. Ουαρσάν Σάιρ, “Κανένας δεν αφήνει την πατρίδα του”

*Κανένας δεν αφήνει την πατρίδα του,
εκτός αν πατρίδα είναι το στόμα ενός καρχαρία
τρέχεις προς τα σύνορα μόνο όταν βλέπεις
ολόκληρη την πόλη να τρέχει κι εκείνη
οι γείτονές σου τρέχουν πιο γρήγορα από σένα
με την ανάσα ματωμένη στο λαιμό τους
το αγόρι που ήταν συμμαθητής σου
κρατά ένα όπλο μεγαλύτερο από το σώμα του
αφήνεις την πατρίδα
μόνο όταν η πατρίδα δε σε αφήνει να μείνεις*

*Κανένας δεν αφήνει την πατρίδα εκτός αν η πατρίδα σε κυνηγά
φωτιά κάτω απ’ τα πόδια σου
ζεστό αίμα στην κοιλιά σου
δεν είναι κάτι που φαντάστηκες ποτέ ότι θα έκανες
μέχρι που η λεπίδα χαράζει απειλές στο λαιμό σου
και ακόμα και τότε ψέλνεις τον εθνικό ύμνο
ανάμεσα στα δόντια σου
και σκίζεις το διαβατήριό σου σε τουαλέτες αεροδρομίων
κλαίγοντας καθώς κάθε μπουκιά χαρτιού
δηλώνει ξεκάθαρα ότι δεν πρόκειται να γυρίσεις*

*πρέπει να καταλάβεις
ότι κανένας δε βάζει τα παιδιά του σε μια βάρκα
εκτός αν το νερό είναι πιο ασφαλές από την ξηρά
κανένας δεν καίει τις παλάμες του
κάτω από τρένα, ανάμεσα από βαγόνια
κανένας δεν περνά μέρες και νύχτες στο στομάχι ενός φορτηγού
τρώγοντας εφημερίδες
εκτός αν τα χιλιόμετρα που ταξιδεύει
σημαίνουν κάτι παραπάνω από ένα ταξίδι.*

*Κανένας δε σέρνεται κάτω από φράχτες
κανένας δε θέλει να τον δέρνουν
να τον λυπούνται
κανένας δε διαλέγει τα στρατόπεδα προσφύγων*

ή τον πλήρη σωματικό έλεγχο σε σημεία
όπου το σώμα σου πονούσε
ή τη φυλακή,
επειδή η φυλακή είναι ασφαλέστερη
από μια πόλη που φλέγεται
και ένας δεσμοφύλακας το βράδυ
είναι προτιμότερα από ένα φορτηγό
γεμάτο άντρες που μοιάζουν με τον πατέρα σου
κανένας δε θα το μπορούσε
κανένας δε θα το άντεχε
κανένα δέρμα δε θα ήταν αρκετά σκληρό
για να ακούσει τα:
γυρίστε στην πατρίδα σας μαύροι
πρόσφυγες
ζητιάνοι ασύλου
που ρουφάτε τη χώρα μας
απολίτιστοι
κάνετε λίμπα τη χώρα σας και τώρα θέλετε
να κάνετε και τη δική μας
πώς δε δίνουμε σημασία
στα λόγια
στα άγρια βλέμματα
ίσως επειδή τα χτυπήματα είναι πιο απαλά
από το ξερίζωμα ενός χεριού ή ποδιού
ή οι προσβολές είναι πιο εύκολο
να καταπιείς
από τα χαλίκια
από τα κόκαλα
από το κομματιασμένο κορμάκι του παιδιού σου
Θέλω να γυρίσω στην πατρίδα
αλλά η πατρίδα είναι το στόμα ενός καρχαρία
πατρίδα είναι η κάνη ενός όπλου
και κανένας δε θα άφηγε την πατρίδα
εκτός αν η πατρίδα σε κυνηγούσε μέχρι τις ακτές
εκτός αν η πατρίδα σου έλεγε να τρέξεις πιο γρήγορα
να αφήσεις πίσω τα ρούχα σου
να συρθείς στην έρημο
να κολυμπήσεις ωκεανούς
να πνιγείς
να σωθείς
να πεινάσεις
να εκλιπαρήσεις
να ξεχάσεις την υπερηφάνεια
η επιβίωσή σου είναι πιο σημαντική

Κανένας δεν αφήνει την πατρίδα εκτός αν η πατρίδα είναι
μια ιδρωμένη φωνή στο αυτί σου
που λέει
φύγε τρέξε μακριά μου τώρα
δεν ξέρω τι έχω γίνει
αλλά ξέρω ότι οπουδήποτε αλλού
θα είσαι πιο ασφαλής απ' ό,τι εδώ

2. Σίντνεϊ Κις, “Ποιητής πολέμου”

Είμαι ο άνθρωπος που αναζητούσα την ειρήνη και βρήκα

Τα μάτια μου στο συρματοπέγυμα,

Είμαι ο άνθρωπος που ψαχούλευα τις λέξεις και βρήκα

Στο χέρι μου ένα βέλος καρφωμένο.

Είμαι ο χτίστης που οι στέρεοι τοίχοι του ζώνουν

Μια γη γλιστερή.

Σαν αρρωστήσω ή τρελλαθώ

Μη με περιγελάτε και μη μ' αλυσσοδένετε·

Σαν θα πλησιάζω τον άνεμο

Μη με ρίχνετε χάμω·

Μ' όλο που η όψη μου είν' ένα βιβλίο καμμένο

Και μια ερειπωμένη πολιτεία.

(μετάφραση Κλείτος Κύρου)

3. Ντίνος Σιώτης, “Πρόσφυγες”

*Πολλοί απ' αυτούς που σταμάτησαν
δεν ήξεραν πού έβγαζε ο δρόμος,*

άλλοι ψάχναν για το λιμάνι,

άλλοι ρωτούσαν για το σταθμό,

ένας σκυφτός κούρδιζε το ρολόι

του σταματημένο εδώ και μέρες,

άραγε τι τον ένοιαζε η ώρα;

ήταν πρωί, ο ήλιος σηκωνόταν

κι όλα μυρίζαν άλλη μια σκάρτη μέρα.

4. Ναζίμ Χικμέτ, “Το μικρό κορίτσι”

Εγώ είμαι εγώ είμαι που χτυπάω την πόρτα σας

Εδώ ή αλλού χτυπάω όλες τις πόρτες

Ω, μην τρομάζετε καθόλου πούμαι αθώρητη

Κανένας μια μικρή νεκρή δεν μπορεί νάιδει

Εδώ και δέκα χρόνια εδώ καθόμουνα

Στη Χιροσίμα ο θάνατος με βρήκε

Κ' είμαι παιδί τα εφτά δεν τα καλόκλεισα

Μα τα νεκρά παιδιά δε μεγαλώνουν

Πήραν πρώτα φωτιά οι μακριές πλεξούδες μου

Μου καήκανε τα χέρια και τα μάτια

Όλη....Όλη μια φουχτίτσα στάχτη απόμεινα

Την πήρε ο άνεμος κι' αυτή σ' ένα ουρανό συγνεφιασμένο.

Ω, μη θαρρείτε πως ζητάω για μένα τίποτα

Κανείς εμένα δε μπορεί να με γλυκάνει

Τι το παιδί που σαν εφημερίδα κάηκε

Δεν μπορεί πια τις καραμέλες σας να φάει.

Εγώ είμαι που χτυπάω την πόρτα σας ακούστε με

Φιλέψτε με μονάχα την υπογραφή σας

Έτσι που τα παιδάκια πια να μη σκοτώνονται

Και να μπορούν να τρώνε καραμέλες. (μετάφραση: Γιάννης Ρίτσος)

...επιλέξαμε όσα μας συγκίνησαν, θυμηθήκαμε κι άλλους αγαπημένους στίχους ποιημάτων και τραγουδιών...

Γιαννης Ρίτσος - Ειρήνη
Τ' όνειφο του παιδιού είναι η Ειρήνη
Τ' όνειφο της γυνακας είναι η Ειρήνη
Τα λόγια της αγάπης είντ' απ' τα δέντρα
είναι η υφήνη -

Υπάρχω χέρια σου από το αίμα έχω σπίρει
έχω σπίρει και έχω ρίξει μια γραδιά
και μ' άλλα χέρια έχω σπίρει για να
σβήσω τη φωτιά.
Ίσως τα χέρια τα δικά μας να 'σαι,
χέρια σου κι' αυτά.
Cosomondo - Χέρια σου κι' αυτά!

Νίκος Ξυλούρης (Τα κανόνια πολεμάν) τραγ.
Τα κανόνια πολεμάν
και οι άνθρωποι πεθαίνουν,
τα κανόνια τραγουδάνε για οι έφηβοι δαμάσκηνα
Τραγουδί: Bună, ce
mai zici?
Bună, ce mai zici?
= Κατά, α' άλλο να νιώ?
De ce nu ești aici?
Mi-ai lăsat doar cicatrici
Pe suflet..

Συμμετείχαν οι μαθήτριες και οι μαθητές των τμημάτων Β2, Β3, Γ1 και Γ2.

Για την “Αντιπολεμική Εφημερίδα” του Γ1 συνεργάστηκαν οι: Αναστάσης, Αντριάννα, Μαρία, Μαρίλια, Όλγα, Ελεάννα, Κωνσταντίνος, Γιάννης, Πάρης, Ματίνα, Ράνια, Μαρκέλλα, Στέφανος, Νίκος, Ελένη.

Για το “Αντιπολεμικό Μουσείο” του Γ2 συνεργάστηκαν οι: Νίκανδρος, Ελένη, Στέλλα, Άννα, Αναστασία.